

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

58. Pericula, & perpress. Xau. in mari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

in hæc verba collegit. [Incredibilia videbantur, quæ propter nomen Domini nostri Iesu Christi tolerauerat, per diuersa etenim regna, in vastis illis orbis terrarum spatiis, semper pedibus, & sæpius nudis, per arenas calidas pergebat: per spinas longissima itinera conficiebat: contumeliis sæpenumero, probris, & illusionibus, quin etiam verberibus, & lapidibus appetitus, in periculis hostium, in periculis itinerum versatus sæpe naufragus, vigilias, frigus, & nuditatem, sitim, famemque perpessus erat, contractis, ob assiduos, & intolerabiles labores, grauissimis morbis: nec enim Apostoli exemplo, animam suam faciebat pretiosiorē quam se, dummodo consummatet cursum, & ministerium verbi, quod acceperat, testificari Euangelium gratiæ Dei.]

Quæ si voluero aut euoluere ad probationem fuisus, aut enumerare sigillatim, retexenda hic fuerit illa eius immensa & ferme continua peregrinatio, tot prope periculis, quot gressibus consista. Si enim spectem vel solas procelloso in mari nauigationes; susceptas video inuitis anni periodis, quibus nauigans quiuis, parum differret à naufrago: pudebat virum timoris, & probris minime ferendi, Christi videlicet caritate auitiam ire audentius, & lucrum vile in naufragia quælibet, mercatores animosius agere; quam Apostolicum Nuncium, æternitatis negotiatorem, in commercia salutis nationibus barbaris inferendæ, & emptionem animarum Christi sanguine transigendam. Tradit P. Ludouicus Froës mare Indicum vsu longo edoctus, illic aequè horrendum audacissimis etiam nihil esse, vti Malaca in Iaponiam iter, adeo est ventis, tempestatibus & naufragiis famosum; at hoc tam nihili Xauerius fecit, vt Myoparoni piratico, se illuc vehendum commiserit; pirata duce, eoque ethnico, accipi ad eodē successu, vt crebro nihil esset procliuus quam vt præceps in mare proiceretur à nautis, aut esca piscibus, aut volucris desertam in insulam. Iis demum hæc re gladibus protectionem illam expertus est vt cum in Europam nostris eam describeret, vereri se dixerit ne tot, ac tam diræ mortis imagines, eorum animos frangerent, & retulit hoc metu sanctus eorum amor, securam in terra inter studia literarum, tam crebris in mari mortibus inter studia caritatis præferret stationem. Quanquam dictum paulo post corrigens, sperare se ait meliora, imo & credere, futurum scilicet, vt aquis passibus scientiæ stadium virtutumque decurrant, nec minores edant in excellentia Instituti, quam in literis progressus, quod sanè, Deo laus, vti expectauerat, sic è cælo spectauit. Nam de Iaponibus si agatur, ad eos plurimi de Societate non solum nauigarunt, sed illic tandem adepti sunt, quam tanto quæsierant ambitu, atrocissimam pro Christo mortem, & pro multorum mortalium salute; qui ardor hac etiam ætate ita creuit, vt ex quo Iaponia cruciamētis immānibus, pænisque non antea auditis in Christianos armata est, inde Iaponiam & pergant plures quam antea nostrorum expetere & cupidius prensare. Fuit Apostolo in Molucas ex India cursus non ad eodē accipi. Illuc Meliapore à Deo tam certo inuitatu acciri se credidit vt si

R r nauces

Bulla Rationi congruit.

58

Pericula, & perpeff. Xau. in mari.

naues deessent, cymba leui & vno remige pararet terribilem illum in Oceanum se dare: sed mari secundo cum eò appulisset; ex Amboino, Ternate, Mauro, aliisque maioribus insulis per calamitosa discrimina in alias traiecit, ter naui allisa naufragus; semel tabula ex suo correpta naufragio inhaerens, triduum fluctibus iactatus, quoad semianimis in litus, Deo opem ferente eiectus est. Sed audiamus ipsummet, de suo periculo philosophantem potius cum suis fratribus, quam narrantem. [Navigatione, inquit, vsi sumus minime secunda: multa tùm piratarum, tùm tempestatum pericula adiimus, illud maximum: ingenti naui vehebamur, quæ tempestatum impetu in fyrtes abrepta tria millia passuum ita confecit, vt inum gubernaculum perpetuo arenam perfringeret. Quod si vel in latentes scopulos vel in vada inæqualia impegisset (quod omnes ne accideret, in momenta extimescebamus) certè naufragio interissemus vniuersi. Multum ibi lacrimarum vidi, multum sollicitudinis, & angoris, cum omnes mortem præ oculis instantem cernerent. Verum noluit diuina bonitas nos perdere, sed periculis erudite, vt vsu docti intelligeremus quam infirmæ sint opes nostræ, quoties aut nostris viribus, aut præsiidiis nitimur. Nam vbi senseris quàm fallaces sint opes tuæ, & humanis opibus omnino diffusus, in illo rerum omnium Moderatore, qui vnus pericula, eius causa suscepta, facile propulsare potest, spem omnem posueris, tunc vero planè experiaris Dei imperio ac nutu omnia gubernari, & quantumuis vitæ discrimen præ cœlestibus gaudiis, quæ in tali re, ac tẽpore diuinitus impertiri solent, esse contemnendum. Quamquam ne mors quidem ipsa pertimescenda est iis qui diuina illa voluptate perfruuntur. Et si autem sit nescio quo modo, vt periculis perfuncti, eorum magnitudinem nullis verbis consequi possimus, manet tamen iucundissima diuini beneficii memoria, quæ nos dies nosque stimulat ad labores pro optimo domino vel suscipiendos libenter, vel fortiter perferendos.]

59
Pericula, &
peress. Xau.
in terra.

Iunxit mari aduersus Xaverium suas etiã terra æquè crebras, sauasque tempestates, quarum eæ quamuis grauissimæ, fuere tamen leuiores quas regionum ministrorum mouit cupiditas æstuans, Malacensis potissimum Praefecti de quo iam aliàs, sed & Goæ, in ora Piscaria, & Molucis, multas in hoc genere habuit vorandas, excoquendasque molestias. Harum alij meminere; malim tacitas præterire, ne culpa paucorum, in omnes adspargatur, hos lucri fames rabiosa: ex Europa abreptos in Indiam, rei vendiuis faciendæ, vel rapiendæ incubantes furore vrebant ebrio, & miserabilium incolarum carnibus saginabat. Hinc semel, pessumdata, & proculcata salute cum aliena, tum propria, ne Sanctitatem quidem reuerbantur Xaverij, quem tanto ducebant inimiciorem quanto cupiditati suæ religiosius aduersantem, & huc apte ac velut consequens pertinet, quod Simoni Roderico per literas maiorem in modum suadebat, quos haberet in aula Lusitaniæ amicos, à petendo in Indiam transitu, tanta illos cura & sollicitudine dimoueret, quantum esset eorum salutis sollicitus: nam quo magis opimis conditionibus illuc mitterentur, eo esse aiebat sempiterno